

ԿՐԹՆԱԿԱՆ

Ո՞Վ Է ԲԱՐԻ

Աշխարհի վրայ զարմանալի մարդիկ կան, զարմանալի իրենց տգիտութեամբ: Մարդիկ՝ որոնք կը կարծեն թէ իրենք սուրբ են և փրկութեան պէտք չունին և իրենց այս աշխարհէն անտեղեակ վիճակով, իրենց տգիտութեան մէջ կը խորհին թէ քանի որ մարդասպանութիւն չեն ըրած, քանի որ զոհութիւն չեն ըրած, քանի որ ուրիշներուն նեղութիւն չեն պատճառած, ուրիշներու աւակտն է որ ըսեն թէ իրենք սուրբ և արդար մարդիկ են: Կրնանք ըսել թէ աշխարհի մարդոց մեծ մասը այդպիսիներէն է բաղկացած: Բայց անոնք կը մոռնան որ ըսուած է «չիք օք բարի բայց մի Աստուած»: Սաղմոսեցուն ալ կ'ըսէ. «Երբեք չկայ մէկը աշխարհի մէջ որ բոլորովին բարիք գործէ, նոյնիսկ մէկ հոգի չկայ»:

Արդարեւ, երբ մտածելու ըլլանք Աստուծոյ վրայ, երբ մեր մտքին և հոգիին մէջ մեր տկար մարմնով փնտնէք պատկերացնել Աստուծոյ մեծութիւնը, ամենակարողութիւնը, բարութիւնը և վերջապէս Աստուծոյ բոլոր կատարելութիւնները և միւս կողմէ դառնանք և մեր անձին վրայ ակնարկ մը նետենք, մեր տկարութիւններուն վրայ, մեր փորձութիւններուն վրայ, այն ատեն է որ Աստուծոյ լոյսին ներքե կը տեսնենք թէ մենք որքան մեղաւոր ենք:

Վասնզի կարելի չէ որ մէկը համարձակի ըսել թէ ինք սուրբ և կատարեալ մարդ է, որքան ատեն որ կ'ապրի այս աշխարհի մէջ: Ինչպէս Ս. Ղուկաս կ'ըսէ. «Ոչ է մարթ չը զալ դայթակղութեան»: Վասնզի չկայ մարդ մը որ չգայթակղի երբ կը խօսի մեղքի և ներողութեան մասին: Աշխարհը այնպիսի վայր մըն է որ երբ կը քաղենք անոր մէջ, մեր ոտքերը քարերու կը դարձնուին և կ'իյնանք. կ'իյնանք մեղքի մէջ:

Սակայն բաւական չէ միայն մեղ համար մեղքէն զերծ մնալ: Աւելին կը պահանջուի մեղմէ: Մեղքերը երկու տեսակ են, ներգործական և զանցառական: Ներգործականը այն է որմէ պէտք է հրաժարինք: Պէտք է

հպարտ, ամբարտաւան կամ նախանձօտ ըլլանք. պէտք է բարկանանք. պէտք է հրաժարինք բոլոր այն եօթը ծանր, մահացու մեղքերէն՝ որոնք մեր հոգին կ'ապականեն և որոնց հետեանքով մենք ամէն անօրէնութիւն կ'ընենք: Մեղքերէն ամենէն մեծն ու առաջինը՝ հպարտութիւնը, աղբիւրն է ամէն չարեաց: Առաջին մարդը այդ մեղքը գործեց և ամէն մարդ որ կը ծնի այդ մեղքը ունի: Վասնզի եթէ ինքզինքդ ընկերէդ աւելի կարեւոր մէկը չնկատէիր, ինչո՞ւ պիտի գողնայիր անոր ինչքը: Ինչո՞ւ պիտի փնտէիր ընկերիդ, եթէ դուն ինքզինքդ աւելի բարձր չնկատէիր:

Բայց չի բաւեր որ մենք ներգործական կարգ մը մեղքերէ հեռու կենանք, այլ պէտք է հրաժարինք նաեւ զանցառական մեղքերէն. այսինքն մեր պարտականութիւններուն մէջ չլիքանանք. քանի որ մեր պարտականութիւնները չկատարելով՝ աւելի մեղք կը գործենք: Մեղի ծանօթ է բարի Սամարացիին առակը: Առաջին անցնողը, Ղևտացին, ներգործական մեղք մը չգործեց: Բայց իր մեղքը աւելի ծանր էր՝ քանի որ անկեալը անտեսեց:

Եթէ մեր կեանքը զիտենք, պիտի տեսնենք թէ որքան զանցառական մեղքեր կը գործենք: Մեր պարտքն է կուռիլ այս մեղքերուն դէմ: Սրբութեան ճամբուն վրայ քալել պէտք է և չհպարտանալ թէ մենք արդար ենք. վասնզի, սրբութեան և արդարութեան սկիզբը և պայմանը մեղքին ճանաչումն է: Ո՞վ կրնայ լիով մագլցիլ եթէ չգիտեր թէ ինք ստորոտը կը գտնուի: Ի՞նչպէս կարելի է յառաջանալ երբ չենք գիտեր թէ մենք ետե ենք մնացած: Մաքսաւորին պէս պէտք է կուրծքը ծեծել և մեղայ ըսել. որովհետեւ ամէն մեղք զԱստուած կը դիրաւորէ և մեղ մահուան կ'առաջնորդէ:

Չենք կրնար գայթակղութենէն զերծ մնալ: Ինչպէս մանուկը իր յանցանքը կը խոստովանի և հայրը կը ներէ անոր և զայն կը սիրէ և անոր աչքերուն մէջ կը տեսնէ անոր երջանկութիւնը և խայտալը ուրախութենէն, ճիշդ այդպէս երբ քրիստոնեան ներկայանայ Աստուծոյ և Անոր անտես աչքին առջև խոստովանի իր մեղքը, Աստուած կը ներէ և զայն կ'ընէ մաքուր քան զլոյս: Ո՞վ կրնայ մեղ ներել եթէ ոչ Աստուած:

Մանուկին ուրիշ մանուկ մը կրնա՞յ ներել, ի՞նչ բան կրնայ հաւասարիլ այն երջանկութեան զոր մանուկը կ'ունենայ երբ իր հայրը կը ներէ իրեն: Մարդուն ներողութիւնը չի կրնար տալ մեզ այն երջանկութիւնը զոր Աստուծոյ ներողութիւնը կու տայ: Աստուած կը ցուցնէ մեզ միջոցները որոնց շնորհիւ կրնանք արժանանալ իր ներողութեան: Այդ միջոցները եկեղեցւոյ խորհուրդներն են զոր ինք Աստուած հաստատեց: Ներողութեան կ'արժանանանք խոստովանելով քահանային առջև, սակայն անոր մէջ և անոր ետին տեսնելով զԱստուած:

Մեր մեղքին դէմ մղած կռիւը մեր հոգիին ուժ կուտայ: Հոգիին այս զօրութիւնն է որ մեզ կը խոստանայ աւելի մեծ երջանկութիւն, փառք, կեանք, յաւիտենական կեանք: Այդ կռիւի շարունակական պայքարի մէջ մեզ զօրացնելու համար Աստուած հաստատեց Սուրբ Հաղորդութիւնը: Ինչպէս մեր մարմինը սնունդով կ'ապրի, նոյնպէս հոգին կ'ապրի Ս. Հաղորդութեամբ: Այսպէս մենք կրնանք վերստին կանգնիլ երբ գայթակղութիւնը գայ և իյնանք: Զի կրնար գայթակղութիւնը չգալ, կ'ըսէ Աւետարանը, բայց երբ այդ գայթակղութիւնները կուգան, պէտք է գիտնանք որ Աստուած մեզի կուտայ միշտ՝ վերստին կանգնելու պատենութիւնը:

Բայց մեր էութեան և մեր հոգիին խորերէն եկող ապաշաւին ձայնը վարժութիւն մը ըլլալու չէ երբեք, և ոչ ալ մեղանջը թնեռու վրայ յանկերգ մը: Մեր Տիրոջ՝ Քրիստոսի կենարար մարմինը և արիւնը մեր մէջ ընդունելէ առաջ պարտինք մեր մտքերը և սրտերը սրբել և անմեղութեամբ բացուիլ առ Աստուած թոստովան լինելով զգալունիս սրտից մերոց ծածկագիտին Աստուծոյ: Մեր համբուած օրերը այս աշխարհի վրայ, նպատակ պէտք է ունենան քրիստոնաւայել կեանքով մը շահիլ յաւիտենական կեանքը: Անխոստովան մնացած մեղքերը մեր ներսիդին կը նմանին պալարի մը: Անհրաժեշտ է որ գիտակցինք և սաղմոսերգուն նման ճիգ ընենք խոստովանելով թեթեւալու մեղքերու ծանրութենէն և սուրբ, մաքուր խղճով մը ընդունինք մեր Տէրը: Պէտք է խոստովանիլ գիտակցօրէն. — «Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն

զիտեմ, և մեղք իմ տուալի իմ են յամենայն ժամ»:

Եթէ Աստուած կը ներէ մարդուն, նոյնպէս մենք, նոյն սիրով և քաղցրութեամբ լեցուած, պէտք է ներենք մարդոց, վասնզի մենք Աստուծոյ զօրակիցներն ենք: Երբ Աստուած կը ներէ, մենք միշտ որ քէն կամ ոխ պիտի պահենք, ատոր համար Ղուկաս Աւետարանիչ կ'ըսէ. «Եթէ եզրայրդ քու դէմ մեղանչէ և վերջը ներողութիւն խնդրէ, պիտի ներես և եթէ պէտք ըլլայ եօթանասունեօթը անգամ եօթը, պիտի ներես»: Վասնզի երբ մենք կ'իյնանք, զիտենք որ մեր եզրայրն ալ կ'իյնայ: Այսպէս միայն կրնայ քրիստոնեայ բանակը յառաջ երթալ, կրնայ յաղթութեան երթալ, և մենք, իբր այդ բանակին զինուորները, կռիւն օրէնքները, սիրոյ օրէնքը, պէտք է պահենք:

Բայց մեր Տէրը Ղուկասու նոյն զուլին մէջ կ'ըսէ. «Վա՛յ անոր որուն ձեռքով կուգայ գայթակղութիւնը»: Դուն երբ ընկերովդ օտք դնես, երբ եզրօրդ մեղքին պատճառ ըլլաս, վա՛յ քեզ, դուն դժոխքին աւելի խորերը պիտի նետուիս. մեղք զոր ձեռքը յանցանք է, իսկ մեղքի պատճառ ըլլալը շատ աւելի մեծ յանցանք, որովհետեւ ոչ թէ դուն միայն մեղքի մէջ կ'իյնաս, այլ ուրիշն ալ կը ձգես. վասնզի երբ մէկուն պատճառ կ'ըլլաս, այդ մէկն ալ ուրիշի մը պատճառ կ'ըլլայ, այսպէս կը շարունակուի և բանակը կը պարտուի, մեղքի համաճարակի մը զոհ երթալով:

Որքան ատեն որ յաղթական դրօշին տակ յառաջ երթանք, մեր հոգիին մէջ պիտի յորդի երջանկութիւնը, վասնզի յառաջ երթալուն և յաղթանակի՛ն ու կեանքի նուաճումին մէջ կը կայանայ ճշմարիտ երջանկութիւնը:

Ղ. Վ.

